

Jezus Christus, onze meester

Preek over Joh. 20:16

Te lezen: Genesis 2:18-25 en Johannes 20:1-18
Delft, 18 april 1976

Het is vandaag een geweldige dag! We mogen het paasfeest vieren!

Je zegt het zo gemakkelijk, zo heel gewoon: 'We vieren het paasfeest'. Alsof de viering van het paasfeest net zo gewoon en even vanzelfsprekend is als de viering van de verjaardag van neef Piet.

Wat is dat eigenlijk: Paasfeest vieren? Waarom vieren we Pasen?

Het antwoord lijkt heel voor de hand liggend. Een zondagsschoolkind weet het antwoord: We vieren Pasen omdat heel lang geleden Jezus uit de dood is opgestaan! Maar daar zit nu juist de kneep, het raadsel van het paasfeest! Hoe kun je van harte iets vieren wat lang geleden gebeurd is? Hoe kun je nu echt blij zijn met iets dat in de geschiedenisboekjes staat? Hoe kun je vandaag warm van binnen worden van iets wat zich in een grijs verleden afspeelde?

Dat is bijvoorbeeld het probleem van de viering van het bevrijdingsfeest.

Over een paar weken is het weer 5 mei.

De vijfde mei. Veel jonge mensen halen die dag hun schouders op. Ze geloven heus wel dat er die 5^e mei 1945 iets heel belangrijks gebeurde. Ze zien zeker wel in dat het einde van de Duitse bezetting een mijlpaal in de geschiedenis is. Maar het doet hen niets. Het staat zo ver van hen af. Ze kunnen er met geen mogelijkheid warm of koud van worden. Ze vinden het onredelijk, wanneer van hen gevraagd wordt dat ze ieder jaar op die vijfde mei dankbare, ontroerde en dolblijve mensen zijn.

Ouderen begrijpen dat vaak niet. Ze vinden de jeugd ondankbaar. En dan vertellen ze verhalen over de offers die in de jaren '40 - '45 voor de vrijheid zijn gebracht. Ze halen herinneringen op aan de ontberingen die ze zelf hebben geleden. En ineens zien ze het weer gebeuren: De Canadese soldaten die de stad binnen trokken. Rijen uitgelaten, juichende en zwaaiende Nederlanders. Ze proeven weer de stukken chocolade die de Canadezen vanaf hun jeeps en tanks in de menigte wierpen. Ze beleven die vijfde mei 1945 opnieuw. De ontroering en de vreugde van die dag maakt zich van hen meester.

Dat is ieder jaar op 4 en 5 mei het verschil tussen de ouderen en de jeugd.

De ouderen beleven opnieuw wat ze toen beleefden.

De jeugd neemt kennis van een stuk geschiedenis, vindt de feiten erg belangrijk, maar het doet hun verder niet veel.

Dat is het: Je kunt alleen datgene vieren wat jezelf beleefd hebt.

De bevrijding kun je in 1976 alleen vieren, wanneer je in 1945 zelf bevrijd bent.

Het paasfeest kun je alleen vieren wanneer je de opstanding van Jezus Christus zelf beleefd hebt.

De redactie van een dagblad wilde zijn lezers in de paaseditie laten weten hoe de mensen het paasfeest vieren. Enquêteurs gingen de straat op om de mensen te vragen: Meneer, mevrouw, wat zegt het paasfeest u?

Sommigen zeiden: Pasen is voor mij een extra dagje vrij.

Velen antwoorden: Pasen is een dagje naar de bollenvelden als het mooi weer is, en een dagje met de kinderen naar opa en oma als het slecht weer is.

Er waren er ook die zeiden - al dan niet na een tijdje aarzelen - : met Pasen is Jezus uit de dood opgestaan. Het waren er verrassend veel, die zo'n antwoord gaven.

De redactie van het blad trok in het paasnummer de conclusie: Verrassend veel Nederlanders vieren een christelijk paasfeest!

Kun je dat zo stellen? Misschien zit hier iemand die diep in zijn hart weet: 'Hier klopt niets van'. Vanaf uw vierde antwoordt u feilloos dat Jezus met Pasen uit de dood is opgestaan. U kent alle feiten van Goede Vrijdag en Pasen. Na de paasdienst kunt u, in een gesprek bij de koffie, haarscherp beoordelen of de dominee bijbels heeft gepreekt. Maar u zou verlegen zwijgen wanneer iemand spontaan zei, dat hij in die dienst Christus als de opgestane heeft ontmoet. U zou geen raad weten met zo'n opmerking. Maak u er voor uzelf niet af door te denken: Overdreven vroom gepraat! Jezus als de opgestane ontmoeten!

Durf voor uzelf te bekennen, dat het een vreselijke armoede is.

Zakelijk weet te hebben van opstanding, overwinning en nieuw leven, scherpzinnig en bijbels juist kunnen discussiëren over alles wat met Pasen te maken heeft, maar er persoonlijk nooit iets van beleefd te hebben.

Durf te bekennen dat u nog nooit paasfeest hebt kunnen vieren, hoewel u ieder jaar met Pasen in de kerk was.

Durf het te bekennen. Durf eens zelf tevoorschijn te komen achter al uw bijbelse feitenkennis.

Durf u eens bloot te geven met uw armoede aan eigen beleving van alles wat u zakelijk van Pasen weet.

Dat is de eerste stap op weg naar het vieren van Pasen. Want dan ontgrendelt u de deur van uw leven voor de opgestane, zodat Hijzelf kan binnenkomen.

Wanneer u de oorlogsjaren niet zelf hebt meegemaakt, wanneer u er niet zelf bij was, op die vijfde mei 1945, zal het u moeilijk, zo niet onmogelijk zijn om het jaarlijkse bevrijdingsfeest te vieren. U kunt er boeken over lezen en alle historische feiten er van in uw hoofd prenten, maar u zult het niet kunnen vieren.

Niemand van ons was er bij toen Jezus 19 eeuwen geleden opstond uit de dood. En toch kunnen u en ik de opstanding van Jezus Christus beleven. Omdat de opgestane Christus, vanaf die eerste Paasdag, voortdurend bezig is met mensen in contact te komen. De opgestane Heer houdt zijn opstanding niet voor zichzelf. Sinds die eerste Paasdag tot op de 18^e april 1976 is de opgestane op zoek naar mensen met wie Hij zijn opstanding kan delen. Ook met u wil Hij zijn opstanding delen. Ook u wil Hij te beleven geven wat Pasen is. Zodat u Pasen echt kunt vieren.

De opgestane Christus houdt zijn opstanding niet voor zichzelf. Dat lazen we heel duidelijk in Johannes 20.

Het eerste wat we van Christus na zijn opstanding lezen, is zijn ontmoeting met Maria van Magdala. Maria ziet het na de kruisiging van Goede Vrijdag niet meer zitten. Alles is verloren. Zij is alleen nog vervuld met zorg over het dode lichaam van Jezus.

Vervuld van de dood.

De opgestane Christus houdt zijn opstanding niet voor zichzelf. Hij zoekt Maria van Magdala op in haar tranen, in haar hopeloosheid. Hij zoekt haar op in haar wereldje dat vervuld is van de dood. De opgestane Heer zoekt Maria op en maakt haar deelgenoot van zijn opstanding. Hij doet haar tranen verdwijnen. Maria, die niets meer van het leven verwachtte wordt ineens een vrouw vol gespannen verwachting.

Een verwachting die doorklinkt in haar uitroep: ‘Rabboeni’, ‘Meester!’

Meester als u leeft, dan wil en dan kan ook ik leven!

Het opstandingsleven van Christus doortintelt haar. Ze krijgt in de nabijheid van Jezus deel aan het wonder van Pasen. Dan wil Maria het paasfeest helemaal bezitten. Ze strekt de handen naar Jezus uit om Hem vast te houden.

Jezus houdt haar tegen:

‘Houd mij niet vast, want Ik ben nog niet opgevaren naar de Vader’.

‘... want ik ben nog niet opgevaren naar de Vader’.

Wanneer de opgestane Christus opgevaren zal zijn naar de Vader, zal Maria van Magdala Jezus mogen vasthouden. Wanneer Christus aan de rechterhand van de Vader zit, dan zal Maria van Christus ontvangen waarna ze verlangt. Dan zal Christus haar volledig doen delen in zijn opstanding.

In de opstandingsgeschiedenis van Johannes 20 is Maria van Magdala méér dan alleen maar die ene enkele vrouw Maria van Magdala. In deze Maria, zoals Christus haar opzoekt in de opstandingstuin, ontwaren we de contouren van de gemeente. Maria is het type van de gemeente. De gemeente zal zich na Christus’ hemelvaart aan de opgestane mogen vastklemmen. Dan zal Christus, gezeten aan Gods rechterhand, zijn gemeente doen delen in zijn opstandingsleven.

Tijdens de schriftlezing hebt u zich waarschijnlijk verbaasd over de lezing uit Genesis 2. We lazen hoe God Eva aan Adam als levensgezellin schonk. En u dacht: Wat doet deze geschiedenis in een paasdienst?

Er is verband tussen deze geschiedenis en de opstandingsgeschiedenis uit Johannes 20.

Allereerst valt het op, dat beide geschiedenissen spelen in een hof. Genesis 2 speelt in de Hof van Eden, de tuin waarin God het leven schiep. Johannes 20 speelt in de Hof van Arimathea, de opstandingshof, de tuin waarin God het leven herschiep.

In de Hof van Eden ontvangt de eerste Adam een gezellin om zijn leven mee te delen: Eva die vlees is van zijn vlees en been van zijn been. In de opstandingshof ontvangt Christus, de tweede Adam, zijn levensgezellin: de gemeente.

Zoals de eerste Adam Eva ontving om zijn leven mee te delen, zo ontvangt de

opgestane Christus de gemeente om zijn opstandingsleven mee te delen.

Laat ik het zo mogen zeggen: Christus is vandaag, op de dag van zijn feest, ongelukkig wanneer het paasfeest alleen maar zijn feest is. Wanneer het ook niet uw feest is. Van de eerste Adam staat geschreven: 'Het is niet goed dat de mens alleen zij'. Hetzelfde geldt voor de tweede Adam. Het is niet goed dat Christus alleen zij. Bij de Messias hoort een volk dat zijn leven deelt. Bij de opgestane Christus hoort een gemeente die zijn opstandingsleven deelt. Bij de opgestane Christus hoort ook u! Het is niet goed als de Christus zonder u blijft. Dat gaat God aan zijn hart. De opgestane Heer zoekt u op, om u deel te maken van zijn opstanding, van zijn kracht, van zijn overwinning. Hij wil zijn paasfeest met u delen. Het is voor Hem een stuk eenzaamheid wanneer u Hem afwijst, wanneer u alleen wilt blijven.

Maria van Magdala stond bij het graf en weende. De opgestane Heer zoekt haar in deze situatie op en spreekt haar heel persoonlijk aan: 'Maria'. Christus zoekt ook u op in uw concrete levenssituatie. U bent vreselijk teleurgesteld in mensen die u volledig vertrouwdde. De teleurstelling heeft bezit van u genomen. Wrok beheerst uw gedachten en gevoelens. U wantrouwt voortaan iedereen. Jezus zoekt u op in deze situatie en spreekt u aan: Meneer Jansen! Mevrouw Pietersen! Elly! Hij spreekt u aan als de opgestane die niets liever wil dan zijn opstandingsleven en zijn overwinning op de duivel met u delen. Als u een mens bent, bezeten door een teleurstelling, en Hij noemt u bij uw naam, dan klinkt het door in zijn stem: De dood kan mij niet bezitten. Laat mij mijn opstandingskracht met je mogen delen, zodat die teleurstelling u niet langer kan bezitten.

Misschien wanhoopt u aan uzelf. U wilt graag als christen leven. Maar u kunt maar niet breken met die verkeerde gewoonte. U kunt u niet losmaken uit die verderfelijke relatie. U hebt niet de moed om die ene beslissing te nemen. De opgestane Christus zoekt u in deze paasdienst op in deze heel concrete situaties. Hij noemt uw naam. 'Sta mij toe, dat Ik je geef van het opstandingsleven dat Ikzelf bezit'. De opgestane zegt het en Hij meent het: 'Ik heb de opstanding niet voor mijzelf. Ik ben opgestaan en Ik heb met Pasen overwonnen om mijn overwinning ook met u te delen. Zonder uw Pasen is mijn Pasen niet compleet. Mijn paasoverwinning heeft pas zijn doel bereikt, wanneer het ook tot een overwinning is gekomen in uw strijd tegen die gewoonte. Mijn paasfeest is pas echt feest wanneer u de kracht van Mij hebt ontvangen om die beslissing te nemen'.

De opgestane sprak Maria van Magdala heel persoonlijk aan: 'Maria'. Maria antwoordde met één woord: 'Meester'. Bent u in uw leven wel eens zo klein geworden, dat u uit de grond van uw hart tegen Christus zei: 'Meester'? Christus u bent mijn meester. U hebt het voor het zeggen. U bent de enige die mij kan

helpen.

'Meester'. Wanneer u dat heel concreet zegt, niet als een vrome gemeenplaats, maar als antwoord op Jezus' woord tot u gericht in concrete levenssituaties, gaat u paasfeest vieren.

De opgestane komt uw leven binnen om zijn opstanding met u te delen.

Amen.